

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnštvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 103.

V Ljubljani, v soboto 5. maja 1900.

Letnik XXVIII.

Naš cesar v Berlinu.

Ko te vrste pišemo, je naš cesar že v Berlinu.

Izredni sijaj in razkošno ozaljšanje mesta Berlina ob priliki tega poseta priča o pristranih razmerah vladarskih hiš Hohenzollern-ov in Habsburžanov. Ta sprejem sam na sebi je znak uljudnosti, ki se izkazuje tako visokemu gostu, bodi si že v Berlinu, Londonu ali Petersburgu. Obisk, katerega nagibi so javno vsaj popolnoma privatnega in ne političnega značaja — gre se za svečanost ob polnoletnosti nemškega dednega princa — bi se v javnosti tudi za to lahko smatral; ali javnost se je te zadeve polastila in jo teden za tednom povečuje v veliko političsko zadevo. Burska vojska, avstrijsko-nemška zveza, državna avstrijska kriza in slovansko vprašanje v Avstriji, vse to vlečejo senzacije lačni žurnalisti na dan, češ, vse to bode predmet razgovorom v Berlinu.

Da pa so se mogle take novice ob ti priliki roditi in raznesti po časnikih, priča in dokazuje le, da je Berlin važen centrum svetovne politike. Do 70 let končujočega stoletja je igral Pariz slično ulogo, kakor dandanes Berlin. Napoleon III. bil je na višku svoje slave in dozdevne moči. Z Angležmi in Turki in Sardinci je bil po dolgotrajni vojni na Krimu saj na videz užugal ruskega kolosa. Avstrija je bila od Francozov in Piemontezov premagana pri Solferinu in Magenti. Nekdanji sijaj genijalnega prvega Napoleona obdal je tudi glavo njegovega potomca.

Veljava tretjega Napoleona bila je velika. Prišlo pa je leto 1870; prišel je veliki »debâcle« in ponosna Francija ležala je na tleh, premagana in krvaveča iz sto in sto ran. Na razvalinah Francije pa se je dvignil svetovni politički faktor, zedinjena Nemčija. Od sedemdesetih let sem pa rase veljava in moč nemške države. Obrt, poljedelstvo, veleindustrija in veletrgovina se silno razvija, meje Velike Nemčije postajajo preozke in nemški trgovec dela že občutno konkurenco morjevladajočemu Albionu. Pa Nemška ni še na vrhuncu svojega razvoja; Nemčija še sanja o Večji Nemčiji in grof Bülow že preži

na likvidacijo kake svetovne države, kjer bi si Nemčija poiskala svoj bogati plen.

Velike duševne in bojne junake iz časa poroda Velike Nemčije že krije zemlja, a dedščina teh junakov, Bismarkov in Moltkejev še živi in obstaja. Jedno tako dedščino zapustil je železni Bismark tudi vahjanci Avstrije in Nemčije. In poset našega cesarja v Berlinu je nov dokaz te alijance.

Ker je stvar postala po tem obisku zopet aktualna, se je po časnikarski navadi tudi mi v sledečem nekoliko dotaknemo.

Po francoski vojski bila je Nemčija v vedni nevarnosti, da Francozi iz osvete za veliko ponižanje otvorijo pri priložnosti krvavi ples z Nemčijo. Bismark hotel si je na vsak način zavarovati hrbet in ustvaril je alijanco Avstrijsko-Nemško. Ne iz ljubezni do Avstrije, ne glede na avstrijsko korist ali škodo potegnil je našo državo v zvezo z Nemčijo za slučaj vojne.

Nečemo razmotrivati, je-li ta zveza za našo državo kake koristi, ker to je sedaj irelevantno. Ta alijanca obstoji in cislitvanski Slovani pri sedanjih razmerah nimamo toliko moči, da bi mogli uplivati na to zvezo kakorkoli. Na jedni strani so Ogrji oboževalci te zveze, na drugi strani pa Nemci smatrajo to zvezo kot »Herzensbedürfnis«.

Mi Slovani v Avstriji pač čutimo, da krepki ta alijanca one življe, ki so našemu narodnemu obstoju sovražni, ali predružit, razdružiti te zveze zase ne moremo. Nekaj pa moremo in hočemo prepričati, da bi se ta zveza kedaj za stalno uzakonila, ali da bi stopili kedaj v carinsko zvezo z Nemčijo. To so stvari, ki se tikajo zakonodajnega zastopstva, za ta slučaj pa bi našli vse Slovane v enem taboru, v taboru obrane lastne eksistence in obrane samostojnosti Avstrije. Da bi Avstrija došla po poševni poti kedaj tudi do te točke, tedaj bi pa nastal v Avstriji vihar, ki bi morebiti tudi našo eksistenco uničil, a uničil bi tudi državo, ki ni umela svoje zgodovinske misije.

Mi Slovenci in gotovo tudi ostali Slovani v Avstriji priznavamo pri sedanjem položaju, ki se je pa vsled te alijance naravno

razvil, da je ta alijanca naša, še več pa nemška potreba.

Ne priznavamo pa kot potrebno in za naravno posledico te alijance, da se na jedni strani brutalno zatirajo Poljaki v Nemčiji in avstrijski slovanski podaniki iz zgolj narodnih ozirov izganjajo trumoma iz Pruske Šlezke, na drugi strani pa naša nemška diplomacija vpliva na naše notranje zadeve v smislu teženj avstrijskih nemških radikalcev.

Tistih bedastih kombinacij židovskih in madjarskih časnika je pa ne upoštevamo, češ, poset našega vladarja v Berlinu bode, da se Slovani v cislitvanji potisnejo v stran.

Naše mnenje ostane, da je obisk našega cesarja v Berlinu privatnega značaja. Da bode ta obisk osebne vezi vladarskih hiš utrdil, ni dvoma, dalje pa tudi ni dvoma da se notranje politične zadeve avstrijske države ne bodo reševale v Berlinu, temveč na Dunaju.

Občudujemo moč in veljavo Velike Nemčije, a upamo tudi, da se poleg Velike Nemčije povzdigne kmalu tudi na znotraj složna mnogojezična Avstrija. Privoščimo tudi Nemcem Večjo Nemčijo doli v Afriki, Večja Nemčija preko Češke in Slovenije pa je le mogoča na razvalinah Avstrije, kar se pa ne bo zgodilo, ker Slovani nečemo še umreti, ko smo še le živeti pričeli.

Austriacus.

Deželni zbor kranjski.

(14. seja dne 3. maja.)

(Konec.)

Upravni odsek (poročevalec poslanec Povše) je poročal o projektu in dotičnem načrtu zakona o uravnavi ceste Litija-Pluskava med Litijo in Šmartnim. Deželni odbor je predložil načrt zakona, po katerem se navedena deželna cesta ne uravna z odkopavanjem ali znižanjem, kakor se je glasilo lansko naročilo deželnemu odboru, pač pa da je v zakonu o uvrstitvi cest z dne 28. julija 1889. leta, dež. zak. št. 18, pod točko 10. navedena deželna cesta v progi med Litijo in Šmartnim preložiti po pro-

jektu, ki ga je dala napraviti obč. Šmartno pri čemer so v novo črto privzeta, 894 m. dolga delna proga okrajne ceste Litija Jablanica-Moravče, ki se v Litiji od sedanje deželne ceste odcepi, izloči iz vrste okrajnih cest. Upravni odsek predlaga, da se o stvari zasliši še okrajni cestni odbor in potem deželni odbor na podlagi izreka tega odbora stavi nasvete.

Poslanec Wurzbach predlaga, naj se gre preko predloga upravnega odseka na dnevni red in naj se deželnemu odboru naroči, naj predloži jasnejše poročilo.

Poslanec Žitnik pravi, da bi bila preložitev ceste mnogo cenejša in le 10 minut daljša. Teh deset minut je ves strah barona Wurzbacha. Z znižanjem ceste bi se ne pomagalo dosti, ker bi se strmec 17 stopinj znižal le za 7 stopinj. Priporoča predlog upravnega odseka.

Po končni besedi poročevalca je bil vsprejet predlog upravnega odseka in odklonjen Wurzbachov nasvet.

Razširjalne stavbe, ki so se lansko leto izvršile v deželni blaznici na Studencu, so veljale 44.412 gld. 17 kr. Deželni odbor predlaga, naj se še dovoli:

1. Naprava zveze med deželno blaznico na Studencu in državno telefonsko centralo v Ljubljani s stroški 1400 kron.

2. Za razne manjše naprave v blaznici se dovoli kredit v skupnem znesku 2000 K.

Tudi v ostalem se poročilo dež. odbora vzame na znanje in odobri.

Vodovod za Kranj in okolico. (Poročevalec poslanec Hribar.) Občinsko predstojništvo v Kranju podalo je dne 8. marca 1899 prošnjo za deželno podporo k napravi vodovoda iz Čemšenikarjevih virov v Kokri do Kranja in bližnjih vasi.

Do sedaj so zelo slabo preskrbljeni z dobro, zdravno in zadostno pitno vodo mesto Kranj in večina vasij, ležečih v južnem trikotu med Savo in Kokro, zlasti vasi: Šenčur, Srednja vas, Luže, Tupaliče, Hotemaže, Visoko, Milje, Voglje, Voklo, Britof, Gorenje, Primskovo, Klanec, Huje in Rupa. Teh 15 vasij šteje 3775 prebivalcev, mesto Kranj pa 2062, in so bile epidemične bolezni pogosti gosti teh vasi.

LISTEK.

Glasovi o romanju.

Veliki in navdušeni prijatelji prostosti so naprednjaki. Prost bodi človek, »spon« sitne konfesije, posebno rimskokatoliške, prosta tudi vednost in uči kot pribite resnice stvari, ki so se izkuhale v od protiverskega fanatizma razbeljenih možganih tega ali onega »učenjaka«, prosto bodi časopisje vsakega ozira na to, kar je bilo doslej ljudem sveto. Vse bodi prosto, samo cerkev ne, vsak se giblje prosto, samo katoličan ne. Za vse zlata prostost, samo za cerkev spono, samo za katoličane policijsko nadzorstvo. Freiheit, da, toda samo tista, die ich meine, tako si misli vsak pristen naprednjak, to je njegovo geslo.

Kedar greš v Pariz k svetovni razstavi, dobro, pojdi, razširi si duševno obzorje. Ako si morda z največjim naporom skupaj spravil za pot potrebne novce, ako si pri delu napenjati moral vse svoje moči, ako si morda celo stradal, da si prištedil za potnino potrebni denar, komu to mar? Nekaj družega pa je, ako greš v svetem letu v Rim, po-

Petrovega cerkev s tako modrostjo, da ga občuduje ves svet, razun naših naprednjakov, katerih geslo je nil admirari, razun same sebe. Nekaj družega je, ako greš v Rim, navduševati se tam ob zibelci kulture, ob spomenikih velike preteklosti, ob velikanskih umetnostih krščanskih umetnikov za vse vzvišeno in lepo. To je nekaj družega. Takoj pride naprednjak, vtakne svoj napredni nos v tvoje zasebne razmere in voha, kje bi kaj zasledil, da bi lahko pisal, kako si reven in sedaj trosiš po Rimu denar, kako imaš uboge sorodnike, pa nosiš denar papežu. Ako pa ne zasledi ničesar, potem — tudi piše, in drugi naprednjaki. kateri berejo, kar je pisal, se zgražajo nad grehi klerikalcev, ponosno dvigajo prsa, saj so sami tako neizmerno boljši in blažji ljudje. Kako jim ta zavest dobro dene in kako pretakajo krokodilje solze po denarju, ki ga nosijo klerikalci iz dežele.

Odkar so se bili odpeljali naši romarji v Rim, priobčeval je »Slov. Narod« ganljive popise, kako je kuharica izgubila dobro službo, ker je šla na romanje, kako je mati, ki ima sina pri vojaki ali pa v šoli, nesla svoje krajcarje raje v Rim, nego da bi jih dala sinu itd. Obsojali so zatorej liberalci to ro-

se je morale, kakor miš, ki je ravno iz gnojnice prilezla.

Ne oziramo se pa tu, in to izrečno poudarjamo, na tiste iz liberalne fantazije izvirajoče popise tega romanja, iz katerih se da sigurno sklepati, da bi stali tisti, katerim se dopadejo, ako bi živeli na Nemškem, v taboru najkrutejših nasprotnikov Heinzejeve postave. Umetnost bodi prosta, seveda.

Ako bi se postavili splošno na stališče, katero zavzemajo naši liberalci v tej zadevi, potem bi se morala zapreti vsa gledišča, koncertov bi ne bilo, promet po železnicah bi zastajal, da celo sam »Slov. Narod« bi prišel v zadrego.

Kaj bi rekli naprednjaki, ko bi mi začeli priobčevati take-le njihovim povestim o romarjih v Rim slične dogodbe: Mladenica, katera sta doslej pošteno delala, začutila sta naenkrat potrebo, hoditi v gledišče, obiskovati koncerte, zabavati se na potovanjih. Ker nista imela denarja, sklenila sta si ga narediti, ali bolje rečeno, ponarejati ga. Pri gledališki blagajni so ju zasačili, ko sta ravno s ponarejenim bankovcem hotela kupiti vstopnici. Zadelo ju je ostra kazen. Lep sad gle-

Kuharica Neža je rada plesala. Neko nedeljo pred pustom hotela je na ples. Nje gospa pa je imela ravno takrat goste, ki so ostali tudi pri večerji. Toda Neža je šla na ples in pustila gospo, ki je morala sama kuhati večerjo gostom. Neža je seveda izgubila dobro službo, na vesti jo imajo tisti, ki hvalijo ples.

Dijak Slavko je tako rad prebiral »Sl. Narod«, osobito so mu ugajale tiste stvari v listu, katere se dajo lahko v zvezo spraviti z lex Heinze. Sklenil je naročiti se na ta biser med časniki. Toda denarja ni imel niti za kako morda znižano dijaško naročnino. Slavko je denar uzel tovarišu Ivanu, in radi tega čina bil izključen iz vseh avstrijskih srednjih šol. Kedo je kriv, da bo nadarjeni Slavko moral zapustiti učenje, kedo ga je pahnil v nesrečo? Ustavite list!

Kaj bi rekel »Slov. Narod«, ko bi tako pisali? Da smo sovražniki svobode in napredka, da so to posamezni slučajji in nič kot slučajji.

Seveda potovanje v Rim je klerikalen čin, to je pa nekaj družega. Resnično ali ne resnično, kar pišimo dogodbe o romarjih, nekateri bodo že verjeli, semper aliquid

Voda iz Čemšenikarjevega studenca se je dala v kemično in bakteriološko preiskavo na Dunaj. Izid preiskave je povsem dovoljen, ker je voda priznana kot gorska studenčnica idealne vrline. Glede na množino in temperaturo se je voda merila v različnih letnih časih. Preiskava je zelo ugodno izpala.

Glede množine se je tudi vir preiskoval in našlo se je, da je celo meseca avgusta pritekel 17 6 sekundnih litrov, ko jo je dovolj za vse navedene vasi in mesto 7 7 sekundnih litrov.

V 17. seji dne 9. maja 1899 sklenil je deželni zbor sledeče:

Dež. odboru se naroča delovati na to, da pride projekt vodovoda mesta Kranj in njegove okolice zanesljivo v teku prihodnjega zasedanja v obravnavo.

Dež. inženir Sbrizaj je pregledal po inženirju Wagenführeru izdelani načrt ter je konečno priporočal:

1. Da se opusti zajetje drugega (spodnjega) studenca;

2. da se glavni vodohran (reservoir) s 400 kubičnih metrov vsebine napravi za vasjo Tupaliče.

3. Za mesto Kranj je v bližini na primernem mestu napraviti stolpni vodohran.

4. Od glavnega vodohrana do odcepitve pri Visokem imajo biti cevi 150 mm, odtod do stolpnega vodohrana pa po 125 mm.

5. Proračun se ima primerno tem preuredbam predelati.

Županstvo mestne občine v Kranju je z ozirom na to dne 2. aprila t. l. predložilo predelani načrt, katerega je deželni odbor takoj izročil v presojo dež. stavbenemu uradu.

Na podlagi dež. stav. urada poročila dež. odbor upošteva vse navedene razloge in uvažuje veliko važnost in opravičenost tega vodovoda za mesto Kranj in navedenih 15 vasi, katere bodo po tem vodovodu vidno mogle napredovati toliko v gospodarskem, kolikor v zdravstvenem oziru, predlaga:

Visoki deželni zbor izvoli priznati to napravo, kot gospodarsko prekoristno napravo in zagotoviti tej napravi 25 % deželnega prispevka k proračunjeni potrebnosti 570.000 kron.

Toplo sta priporočala vodovod poslanca Šubic in Kalan ter je bil predlog dež. odbora soglasno sprejet.

Ostali točki smo omenili že včeraj.

Mej včerajšnjimi dnevnimi novicami omenili smo že sklep glede vodovoda za Novo mesto in okolico. Dotični zakon, katerega glavne poteze smo včeraj priobčili, je bil sprejet. Poročevalec je bil poslanec dr. Papc. Tudi sklepe glede ostalih točk smo priobčili že včeraj.

(15. seja, dne 4. maja.)

Dopoludne.

Pričetkom seje, ki se je pričela ob 9. uri dopoludne, je stavil posl. Šubic predlog glede cesarjeve 70letnice. Besedilo predloga, ki je bil z velikim navdušenjem zbornice sprejet, smo že priobčili.

Prišel je na vrsto deželni proračun za l. 1900.

Potrebnost: Dež. zbor 35.728 K, dež. uprava 149.581, dež. posestva 18102, dež. kultura (vodne zgradbe, osuševanja zemljišč, vodovodi, govedoreja, vinarstvo, agrarske operacije) 279.123 K, javna varnost 76620, zdravstvo 73.187, dobrodelne naprave 537853 kron, pouk, omika in umetnost 1.148.007, občila 213.000, pripraga in vojaštvo 28100, dež. dolgovi 459.038, razni troški 24.000 K. Skupna potrebnost se torej proračunava na 3.044.339 K, pokritje na 299813, torej je nedostatka 2.744.526 K. V pokritje tega nedostatka naj se pobira 4 % priklada na užitnino od vina in mesa s prihodkom 290.485 K, dalje dež. naklada od žganja v znesku 840.000 K, naklada od piva 150.000 K, 40 % priklada na direktne davke v znesku 1.292.361 K. Drž. prispevek od osebne dohodarine znaša 76.000 K. Nepokritega nedostatka je 93.680 K.

Poslanec Luckmann in poročevalec Hribar olajšala sta si srce glede gospodarskega boja in zapela pesem o miru preko socialističkih glav ter je spustil Hribar končne pozive, naj kršč. soc. nauke krščanstva boljše prevdarijo, ker je po njegovem mnenju polom vseh njihovih gospodarskih

taval v dobrepoljsko »Kmet. društvo«. Ko je obžaloval, da v interesu miru lani nemška stranka ni zavzela posebno odkritosrčnega stališča napram slovenskemu vseučilišču, želel je, da naj ta mir pride vsaj v bodoče ter se je v tem oziru obrnil do poslancev kmetijskih občin, češ naj vse pretresavajo z »velikega stališča« (menda s stališča praznih kas ljubljanskega magistrata), ker ne v tem, da se davek zniža, je blagostanje ljudstva, ampak v tem, da se splošno povzdigne blagostanje države. Da je bila ta modrost govorjena v zelo dolgem govoru, se razume samo ob sebi.

Posl. Povše je imenom upravnega odseka izrazil, da je odsek prepričan, da komisija za pogozdovanje Krasa stori svojo dolžnost, in je izrazil zahvalo sosebno tehničnemu voditelju komisije g. nadsvetniku Gozaniju.

Posl. Božič je želel pojasnil glede nekaterih vodovodov in kapnic i v idrijskem i vipavskem sodnem okraju, na kar je dež. odbornik Povše odgovoril, da se je pri napravah vodovoda oziralo v prvi vrsti na Kras. Dež. stav. urad je v najkrajšem času predložil pet načrtov v svrhu, da se od vlade izposluje podpora. Za manjše vodnjake se bode dobilo pokritje, ako vlada da 50 % prispevka iz odstavka »podpore občinam«.

Posl. Schwegel je želel pojasnil glede Pokluke in je dež. odb. Povše, dejal, da je dotični znesek pripravljen.

Posl. Lengh je predlagal, naj predstojniki občin skrbijo za zavarovanje tistih, ki so udeleženi pri streljanju stopiči proti toči.

Posl. Schweiger je predlagal, naj se pozove vlado, poskrbeti za to, da se smejo rabiti le taki topiči, na katerih neka znamka spriduče, da so topiči strelnovarni, in oblastva naj dovoljujejo prodajati samo topiče z varstveno znamko, ker bode nevarnost tem večji, čim bolj se bode streljanje proti toči iz vinogradov, ako se bode tu obneslo, razširilo tudi za poljske pokrajine. Sicer je bil pa mnenja, da nadzorovanje streljanja od strani že itak z delom preobloženih županstev bode dalo županstvu preveč dela.

Posl. Schaffer je govoril proti streljanju ob slovesnih prilikah, posl. Pfeifer je želel, naj vlada za streljanje proti toči več stori, ne pa samo čaka, kak bode vspeh. Posl. Jelovšek je bil mnenja, naj se nadzorovanje in kaznenje glede streljanja da okr. glavarstvu, poročevalec Hribar, naj se streljanje z možnarji pri slovesnih prilikah prepove in naj se vpeljejo primerni topiči.

Omenjene resolucije so bile vsprejete.

K predlogu posl. Lengha, naj dež. odbor posreduje, da se upelje na kranjskih srednjih šolah poučevanje o deželni zgodovini kot obligatni predmet ali se pa razširi v tem oziru dosedanje poučevanje, je predlagal posl. Šubic, naj dež. odbor preskrbi primerno učno knjigo.

Posl. Schwegel je zavračal poslanca Hribarja glede njegove trditve, da so Nemci bili nasprotni univerzi, ter je trdil, da to ni res. Mir se ne pospešuje z nabijanjem samo-slovenskih uličnih tablic v Ljubljani. Da je proti dež. prispevku za univerzo, je vzrok, da je država drugod ustanovila univerze na svoje stroške. Poročevalec Hribar je dejal, da nemška zahteva, naj bi se na univerzi predavalo »nach Möglichkeit« v slovenskem jeziku, bi vlada pač ne tolmačila v prilog slovincem. O napisih naj se Nemci pouče na kranjski hranilnici, o miru pa v binkoštnem programu. In tako se je razvil prepirček mej posl. Hribarjem in posl. Schweglom, kateremu se je pridružil še posl. Schaffer s protestom, da mej Nemci ni nemške irendente. Po prepirčku se je nemško-slovenska zveza nadaljevala in se je ekselencija Schwegel smejal, ker tudi po hudi debati ima končno vedno le on prav in dobiček.

Posl. Pakiž je prosil za postajo v Žlebiču. Stroški za to postajo bi se vrlo obrestovali, ker bi se je posluževalo osem občin. Poslanec je barona Schweglja nazval »papa dolenjskih železnic«, kateremu je priporočil zadevo, ter je stavil resolucijo, naj tudi dež. odbor stori pri upravnem svetu dolenjskih železnic korake za to postajo. Sprejeto. O posl. Božiča predlogih smo že

Posl. Božič je predlagal resolucijo, da se glede izogibanja vozov izdajo določila v soglasju s sosednimi deželami in radi nekaterih drugih cestnih zadev. Sprejeto.

Popoludne.

Seja se prične ob 5. uri popoludne. Proračun dež. zaklada se odobri v tretjem branju.

Odobri se letno poročilo dežel. odbora točka »Zdravstvene reči«, o katerih priobčimo podatke prihodnjč.

Pri točki o podporah, ki so se dale prizadetim po raznih nezgodah in zavodom, se je vnela debata.

Pri tej priliki se oglasi posl. Žitnik, da pojasni prošnje za podporo vsled toče v Vipavi. Govornik pravi: Včeraj je ekselencija g. deželni predsednik odgovarjal na svoječasni govor g. posl. Božiča glede nedovoljene podpore. Pri tej priliki se je g. dež. predsednik skliceval na lanski prošnji posl. Žitnika ter naglašal, da so bile dotične številke pretirane, oziroma neresnične. Posl. Žitnik pravi, da je v prošnjah navajal podatke o škodah, kakor jih je dobil od prizadetih vipavskih županstev. Podatke glede zemljiških davkov pa je dobil pri fin. ravnateljstvu. In tu se je vrinila pomota, da so bili odpisani zemljiški davki, in ne skupni davki, zato so številke prenizke. Dalje posl. Žitnik zavrača neko podtikanje, kakor da bi bil on trdil, da ni prave bede vsled toče. On je naglašal v prošnji, da toča ni šele povzročila bede v Vipavi, ampak še poostрила tamošnjo permanentno bedo in revščino. To je naglašal tudi osebno g. okr. glavarju v Postojni in g. ministrskemu predsedniku. Govornik pravi, da obžaluje, ker se vis. vlada ni ozirala na Vipavo. Osrednja vlada je podporo obljubila, toda lokalno oblastvo prošnje ni priporočalo.

Posl. Božič popolnoma pritruje predgovorniku in se čudi, da se je vlada pač ozirala na Dolenjce, a ne tudi na Vipavce. Dež. predsednik odgovarja, da je bila škoda na Dolenjskem večja.

Poslanec Ažman je stavil resolucijo:

Dež. odboru se naroča, na podlagi zakonskih načrtov iz l. 1884 in 1886 in ozi-raje se na današnje razmere, izdelati nov načrt zakona zoper pijančevanje sploh in zoper žganje pitje posebe, ter tak načrt predložiti v prih. zasedanju. Ko bi to ne kazalo, naj se dež. odbor obrne do osrednje vlade, da predloži dotičen načrt zakona državnemu zboru. Obvelja. Poslančev govor priobčimo.

Poslanec Hribar je pri tej točki govoril o ljudskem štetju, ki se bode letos vršilo. Ljudje se opisujejo po občevalnem jeziku, zato se ne more zanesljivih števil najti o tem, koliko članov spada k jedni ali drugi narodnosti. Mir narodnosti ne bode prej, predno se natančno ne določi pripadnikov jedne ali druge narodnosti. Izvzemši Avstrijo, štejejo drugod ljudi po narodnosti. Pravično bi bilo, da bi vlada pri letošnjem ljudskem štetju upeljala štetje po narodnosti. Predlaga v tem oziru resolucijo, s katero se poziva vlada, da to stori.

Deželni glavar opomni, da ta točka ne spada pod nobeno marg. številko poročila o »Raznih stvareh«.

Poslanec Hribar se razburi in pravi, da mu s tem deželni glavar deli ukor, proti čemur protestuje. Treba je, da se o načinu ljudskega štetja spregovori beseda v dežel. zboru.

Deželni glavar odgovori, da se je poslanec Hribar poslužil neresničnosti, ker mu ukora ni dal, pač pa je mnenja, da se pri »raznih stvareh« naj govori le o dotičnih marg. številkah, ker če bi se drugače postopalo, bi pri raznih stvareh prišle v razgovor najrazličnejše stvari in bi se zasedanje pač moralo dosti zavleči. Sicer bode pa dal glasovati o resoluciji in tudi posl. Hribarja ni motil mej govorom.

Odobrile so se točke letnega poročila: prisilna delavnica, muzej, dež. dobrodelni zavodi, obrtni pouk. Podatke o posameznih točkah priobčimo v prihodnjih številkah.

Poslanec Šubic je kritikoval, da je že leto in dan preteklo, odkar se je storil sklep, da se ustanovi deželna obrtna komisija, a te komisije še danes ni. Vpraša deželnega glavarja, kaj je vzrok temu, da obrtne komi-

Deželni glavar pravi, da so že izvoljeni vsi zastopniki te komisije in da bode torej možno sklicati komisijo tekom tega meseca.

Poslanec Schweiger je poročal o točki letnega poročila deželnega odbora »C. Kmetijska šola na Grmuc«. Želel je mej drugim, naj se pri vsprejemnih izpitih postopamilo, ker spretnost učiteljev in dobra volja učencev pospešita učni uspeh na šoli. Taki učenci, ki so prvi vsprejemni izpit dobro prestali, sedaj slabo napredujejo, tisti, ki so slabo prebili vsprejemni izpit, imajo pa sedaj najboljši učni izpit. Poročilo se odobri.

Poročilo »Ustanove« se odobri. Istotako se odobri poročilo o »Osebnih stvareh« in »Različnih stvareh«.

Poslanec Schaffer pravi, da se zavaruje, da bi se o vseh stvareh govorilo pri »različnostih«. Glede resolucije posl. Hribarja pravi, da je »überstürzt« ter predlaga, da se izroči resolucija posl. Hribarja najprej v poročanje upravnega odseka.

Deželni glavar prekine za deset minut sejo.

Resolucija poslanca Ažmana se je vsprejela soglasno, predlog poslanca Schafferja o poslanca Hribarja resoluciji je bil vsprejet soglasno.

Odprava dijet deželnih poslancev. Lani je deželni zbor naročil deželnemu odboru, naj proučuje, če bi ne kazalo odpraviti dijet za deželne poslance. Deželni odbor je predložil obširno poročilo, v katerem pravi, da so dijet pri vseh deželnih zbora ni prišlo nikjer v razgovor vprašanje o dijetah. Deželni odbor predlaga, naj se dijet ne odpravijo.

Sprejeto.

Finančni odsek je po tem poročilu podal poročilo o prošnji mestnega magistrata v Ljubljani za dovolitev najetja brezobrestnega državnega posojila 30.000 K za zgradbo Stubenbergove ubožnice. Se dovoli.

Mlekarska zadruga v Ledinah pri Idriji prosi, da bi se jej dovolilo 1200 K brezobrestnega posojila. Finančni odsek predlaga, da se pooblasti deželni odbor, dati 800 kron brezobrestnega posojila, ki se mora vračati po letnih 160 kron pričenši z letom 1902, ako se deželni odbor prepriča o potrebi te mlekarske zadruge.

Prošnja županstva v Dragi za izločitev občine Draga iz sodnega okraja kočevskega. Občinski odbor v Dragi prosi, da bi se občina Draga odkazala sodnemu okraju ribniškemu. Proti temu sklepu občinskega odbora je vložena tudi protipeticija, ki ne temelji toliko na stvarnih, kakor na nacionalnih momentih. Deželni odbor je bil mnenja, da tudi najpovršnejši pogled na zemljevid mora vsakega količak objektivnega presojevalca takoj privedi do prepričanja, da se gre pri napominani izločitvi, odnosno odkazanju za odredbo, katere izvršitev je v interesu obeh sodnih okrajev želeli in z vsemi močmi podpirati. V interesu sodnega okraja ribniškega radi tega, ker bi s pripojitvijo Drage dobil naravno zaokrožbo, v interesu sodn. okraja kočevskega pa radi tega, ker bi se primerno razbremenil, kajti prevelika razsežnost tega okraja je največ kriva na tem, da pravosodje z ozirom na ogromne komisijske troške v nobenem sodnem okraju dežele ni tako drago, nego v kočevskem okraju. Istotako govore koristi prebivalstva prav živo za združenje z Ribnico, kar se vidi jasno iz izpeljav tega poročila. Prebivalstvo Drage teh koristi ni še le v najnovejšem času spoznalo. Že dolgo časa čuti pripadnost h kočevskemu sodišču kot nadlogo, in ponovljeno so se storili koraki, da bi se temu odpomoglo. Pred nekaj leti se je prosilo za pripojitev k Ložu, in takrat ni bil nihče drugi, kakor umrli deželnosodni predsednik Kočvar, ki je to pripojitev jako toplo zagovarjal. Če bi se ne bili od druge, morebiti nepoklicane strani zanesli nacionalni momenti v to zadevo, potegnili bi se oblastva in prebivalstvo složno in brez protesta za združenje z Ribnico. Ničesar ni bolj potrebno zavrnitve, nego oviranje takih v pravem ljudskem interesu ležečih odredb vsled nacionalne občutljivosti. Zlasti v tem slučaju, ko so tudi dozdej še čisto nemški kraji spadali k sodnemu okraju ribniškemu in ravno tako čisto slovenski kraji k sodnemu

si pri enih, bodisi pri drugih v jezikov-
ni oziru dala povod do utemeljenih pri-
deželni odbor tedaj nasvetuje:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:
1. Zaprošeni izločitvi selske občine Draga
iz sodnega okraja kočevskega in odnosno
zaprošenemu odkazanju te selske občine sod-
nemu okraju ribniškemu da deželni zbor
svjeto po zakonu predpisane pritrditev.

2. Deželnemu odboru se naroča, pred-
ložiti spise potom c. kr. deželne vlade c. kr.
pri vsodnemu ministerstvu v ugodno rešitev
te zadeve.

Poročevalec upravnega odseka je bil po-
klican Božič.

Poslanec Langer je predlagal, naj se
stvar uredi samo tako, da bodijo uradni dnevi
v Dragi, Travi, Osilnici in Kostelu vsak me-
sec jedenkrat, ter je zagovarjal praktičnost
cest iz Drage v Kočevje, češ, da se ljudstvo
s poti k sodnji v Kočevje zamudi samo
eden dan.

Poslanec Višnikar je bil mnenja, da
je pač brez pomena, ako se dvomi o legal-
nosti sklepa za ločitev, ker se je sedanji ob-
činski odbor tudi izrekel za njo. Le z lažmi,
da bodo kmetje morali več plačevati, je bilo
mogoče dobiti podpise za ločitev in pa na
pritisk graščine. Glede okrajnega glavarstva
v Kočevju ostane vse pri starem in kdor gre
tja, gre lahko skozi Ribnico. Govornik po-
bija Langerjeva izvajanja, da se porabi pri
sodnji v Kočevju samo jeden dan v odda-
ljenosti. Katasterski urad za Drago je že da-
nes v Ribnici. Ožigosa poročilo okrajnega
glavarstva v Kočevju, da veže Kočevje prav
dobro vozna pot čez Medvedjek in Grčarice.
Stavi predlog, da se o predlogu posl. Lan-
gerja glasuje tako, da se izločijo iz njega
občine Draga in Trava.

Poslanec Schaffer pravi, da ste obe
zvezi s Kočevjem in Ribnico pa Drago slabi.
Zato je najbolje, da bi Dražani imeli skupno
okrajno sodnijo in glavarstvo v Kočevju,
tembolj, ker mej prebivalstvom vladuje raz-
lično mnenje. Kadar je taka želja soglasna,
naj se uvaža.

Deželni predsednik baron Hein je za-
vzel precej neprijazno stališče napram pred-
logu upravnega odseka, češ, kolikor več se
o kaki stvari govori, tem manj se priporoča.
Važnost je pokladal na protipeticije.

Dr. Tavčar pravi, da se naši vladi na-
vadno mora veliko kričati. Če bi ne bili
nacionalni momenti v tej zadevi, bi bila go-
tovo soglasno zbornica za to, da se prošnji
ugodi. Po naravi spada Draga k sodišču v
Ribnici. Sodišče v Kočevju ima tak obseg,
da ne more delati tako, kakor bi se od so-
dišča zahtevalo. Ako bi moralo biti sodišče
vedno na kraju glavarstva, potem bi morali
sodišči iz Škofje Loke in Tržiča prenesti v
Kranj. Objektivno naj stvar reši tudi vlada
s pogledom na zemljevid.

Poslanec Pakiž pravi, da je tisti go-
spod, ki tako hvali ceste čez Bernheim,
se ni vozil po tej cesti, pač pa čez Loški potok.
Tri dni izgube ljudje v Kočevju, ne jednega,
kakor trdi vitez Langer. Sicer pa je v Rib-
nici za udobnosti tudi toliko preskrbljeno,
kakor v Kočevju, celo za apoteko. Samo
nekaj ni. V Kočevju so trije advokati, v
Ribnici pa nobenega, pa ga tudi ne potre-
bujemo (Viharna veselost), vsaj imamo pri-
jaznega sodnika. Čez hribe hoditi iz Drage
v Kočevje se pravi, hoditi čez život v žep.
Osoljena izvajanja posl. Pakiža so poslušali
vsi poslanci.

Po končni besedi poročevalca je zbor-
nica s slovenskimi glasovi sprejela pred-
log deželnega odbora, odklonila pred-
log poslanca Langerja, pač pa sprejela po
posl. Višnikarju predlagano spremembo Lan-
gerjevega predloga.

O uvrstitvi občinske ceste od Laz do
Spodnje Planine v cestnem okraju logaskem
med okrajne ceste je zbornica sprejela pred-
log deželnega odbora:

1. V cestnem okraju logaskem se na-
hajajoča občinska cesta, ki se v vasi Laze
stika z okrajno cesto Dolenji Logatec-Laze
ter drži v Spodnjo Planino do svoje zveze z
iz Unca držečo okrajno cesto, se uvrsti med
okrajne ceste.

Vihar radi deželnega kulturnega sveta.

Kakor smo že poročali, je vlada dežel-
ni zboru kranjskemu predložila načrt zakona o
ustanovitvi dežel. kulturnega sveta za vojvo-
dino kranjsko. V ponedeljek smo obširno
pojasnili namen tega novega društva. Ali
upravni odsek je ta vladni načrt do cela
predrugail. Sklenil je namreč, da se c. kr.
kmetijska družba kot taka razdruži in vse
kmetijske podružnice preosnujejo v okrajna
gospodarska društva, ki prevzamejo vse pra-
vice in zaveze podružnic. Ob enem se v Ljub-
ljani ustanovi deželno gospodarsko društvo,
in vrhu tega še deželni kulturni svet po na-
črtu, kakor smo ga objavili. Vladni načrt pa
določa, da se v stalni odbor kulturnega sveta
volijo štirje poslanci, in sicer dva iz sredine
poslancev skupine velikega posestva in dva
iz sredine poslancev skupine kmečkih občin.
Ali upravni odsek je sklenil, da se voli šest
članov iz dežel. zbora, in sicer dva iz sku-
pine veleposestnikov, dva iz skupine mest
in trgov in dva iz skupine kmečkih občin.

Torej 8 zastopnikov trgov in mest voli
toliko članov v stalni odbor, kakor 16 za-
stopnikov kmečkih občin, to je ogromne ve-
dine prebivalstva, oziroma 10 zastopnikov
veleposestva, ki ne broji niti 100 volilcev.

Že iz tega je razvidno, da liberalna slo-
vensko-nemška koalicija išče v prvi vrsti v
novem društvu politično strankarskih na-
menov, a ne gospodarskih. Ne glede na
mnoge druge določbe v načrtu zakona je
že ta določba tako gorostasna, da jej kmet-
ski zastopniki nikdar ne morejo pritrditi,
ker bi naravnost izdali koristi svojih volilcev.
Dalje pa naglašamo, da so pristasi »Naro-
dovi« z vso silo delali proti ustanovitvi dežel.
kulturnega sveta po vladnem načrtu in pre-
titi z obstrukcijo v dežel. zboru proti vladni
predlogi. Ali javno znane spletarije so sko-
vale iz vladnega načrta bistveno drugačen
načrt, in ta načrt zakona je bil brez vsega
utemeljevanja razdeljen poslancem šele si-
noči okoli 1/7. ure, torej niti 24 ur pred
obravnavo v dežel. zboru.

Ker pa je sinoči trajala seja dežel. zbora
skoraj do 10. ure, je bilo torej fizično ne-
mogoče čez noč natančno proučiti načrt tako
važnega zakona. In to velja osobito za one
poslance, ki niso člani upravnega odseka. A
ne glede na to določa tudi § 29. opravil-
nega reda za dežel. zbor, da se mora
vsako odsekovo poročilo naj-
manj 48 ur preje razdeliti posl.,
predno pride v deželnem zboru
v obravnavo. In sklicevaje se na to do-
ločbo opravičnega reda je sinoči prišlo do
konfliktov.

Deželni glavar naznani, da je končan
dnevni red seje, in priobči dnevni red zadnje
seje. Ko je naznanil, da pride na dnevni red
predlog o deželnem kulturnem svetu, ogla-
si se k besedi posl. Pfeifer, ki je sklicevaje
se na § 29. poslovnega reda ugovarjal, da
se stavi točka o deželnem kulturnem svetu
na dnevni red jutrajšne seje. »Kakor se mi
je povedalo, je pravni odsek vladno predlogo
bistveno premenil tako, da v tem kratkem
času — odsekovo poročilo je namreč šele
danes zvečer se razdelilo, sedaj je pa že
9. ura — pač ni mogoče vestno poučiti se,
kako daleč segajo bistvene te spremembe
zlasti glede finančnih posledic za našo
deželo. Ker mora poslanec predlog imeti
vsaj 48 ur pred razpravo v roki, torej pro-
testujem, da bi prišla tako važna zadeva v
tako površno razpravo.

Dežel. glavar: »Radi pritožbe posl.
Pfeiferja mi ni mogoče staviti razprave o
dežel. kulturnem svetu na dnevni red pri-
hodnje seje.«

Ta izjava je spravila nemške in narodno-
napredne poslance v veliko zadrego.

Posl. Schwegel se je prvi oglašil in
dejal, da se je upravni odsek pač toliko časa
imel v rokah predlog, da se je lahko vsak
poslanec poučil onjem. Sicer naj pa zbornica
glasuje o mnenju posl. Pfeiferja. Dežel. glavar
je v drugih slučajih drugače postopal.

Deželni glavar izjavlja, da vedno
vpraša, kadar pride kaka predloga, ki ni
bila o pravem času predložena, ako nihče
ne ugovarja. Ako le jeden poslanec ugovarja,
mora se to po poslovnem redu, ki je za deželni

Posl. Hribar in Tavčar se oglasita
k besedi, a dežel. glavar izjavi, da ne pripusti
nobene debate. Klici: »Glasuje se naj!«
Dežel. glavar: »O tem, kar se mora izvršiti,
se ni še nikdar glasovalo. Dokler je § 29.
v veljavi, morajo veljati njegova določila.«

Dežel. predsednik pravi, da se
strogost § 29. še ni uporabljala in obžaluje,
da se to zgodi ravno proti vladni predlogi.

Posl. Hribar: »Prosim besede!« Deželni
glavar: »Sedaj imam jaz besedo.« Poslanec
Schwegel tolče ob mizo: »Vi nimate besede.
Odstopite predsedstvo namestniku, potem
govorite!« Deželni glavar: »K opravilniku
imam vedno besedo!« Schwegel obmolke.
Dežel. glavar izjavi, da se ni uporabljal § 29.,
ker se ga noben poslanec ni posluževal,
kadar se ga pa kdo poslužil, in protestira na
njegovo vprašanje »ako ima kdo kaj proti
temu«, mora on kot deželni glavar ugoditi
zahtevam zakona.

Poslanec Hribar: »Ali ste vprašali, vče-
ra kaj ima kaj proti njeni predlogi?« Klici: »Da,
čuli smo!« Dr. Tavčar: »Kalan in Povše sta
pripravljena priseči.« Poslanec Kalan: »Da,
vselej za resnico!« Schwegel prileti k Hri-
barju in Tavčarju. Tavčar: »Pfeifer igra trtno
uš pri predlogi! Zakaj se oglašajo samo Pfeifer!«
Kalan: »Toliko pravico ima, kot Vi!« Tavčar:
»Tako se napoveduje boj predlogi poljedel-
skega ministra. Predloga naj pride v zbornico
kot nujni predlog!« Razvije se o tem
debata mej posl. Schweglom, Tavčarjem in
dežel. glavarjem. Tavčar: »Pfeifer je gluh, kaj
on dela zgago!« Povše: »To je škandal, da
mu to očitate!« Dr. Tavčar se oglašuje k ute-
meljevanju nujnosti. Schwegel: »Nujni pred-
log, na dan s formalitetami!« Dežel. glavar:
»Kar se utemeljevanja nujnosti tiče, ima
dr. Tavčar besedo.« Dr. Tavčar nato uteme-
ljuje nujnost. Posl. Hribar na to govori, da
bode preprečeno v prihodnje vsako ustno
poročanje, ako obvelja Pfeiferjev protest.

Posl. Kalan pravi na razne izjave, da
je meritorna vladna predloga znana posl.
katoliško-narodne stranke kakor drugim v
prvem stadiju, dokler je bila vladna pred-
loga. Upravni odbor pa je predlogo bistveno
spremenil, ter vsled tega se katoliško-
narodni člani upravnega odseka niso več
udeleževali sej. Pravico imajo sedaj po opravi-
lniku ugovarjati, da se tako važna stvar
kar čez noč vrže v zbornico, da jo je ne-
mogoče proučiti. To ne koristi ni poslancem,
ne ljudstvu. Nasproti posl. Hribarju omeni,
da se ni bati, da bi s tako strogim izvrše-
vanjem opravičnega reda se tratil čas in
dražilo z raznimi tiskovinami dežel. zborovanje,
ker se to zgodi le tedaj, ako kak poslanec
iz važnih razlogov to zahteva, sicer pa ostane
vse kakor je bilo do sedaj.

Zavedamo se, da smo zastopniki kmet-
skega ljudstva v tej zbornici, zato uvidevamo,
da bi momentana površna rešitev te pred-
loge kmetškemu ljudstvu ne bila na korist.
Na tem ni, ali je predloga rešena v tem ali
prihodnjem zasedanju, vse pa je na tem, da
je predloga taka, da res vstreza koristim
našega kmetškega stanu. Zato je Pfeiferjev
protest le na korist kmetškemu ljudstvu.
(Dobro! klici.)

Pri glasovanju se sprejme nujnostni
predlog dr. Tavčarja, da pridi predloga na
vrsto v prihodnji seji kot nujni predlog

Posl. Kalan: »Kadar kedo protestuje
po opravilniku, ne sme se pripuščati de-
bata.«

Dežel. glavar: »Predlog smatram kot
samostalen in nujen ter ga izročam odseku.«

Upravni odsek naznani, da se bode
pečal s Tavčarjevim nujnim predlogom pred
današnjo zadnjo sejo. Mej velikim razbur-
jenjem zaključil dežel. glavar sejo.

Napad na kmetijsko društvo v Dobropoljah.

Mož, ki je lansko leto s tolikim vspe-
hom prodajal v deželni zbornici »židovski
fižol« in je tako fulminantno govoril proti
konsumom, da so tekom tistega meseca vsi
konsumi prenehali poslovati in se potem ni
nobeno več ustanovilo v deželi Kranjski, je
letos nastopil proti kmetijskemu društvu v
Dobropoljah v zbornici dne 1. maja. Povod
temu je dala prošnja društva za dežel. pod-

vemo, je nekdanj dr. Tavčar pisal v »Slov-
Pravniku« proti oderuhom, in to je ravno
kar izvršuje tudi naše kmetijsko društvo. V
»Narodovem« žargonu in z advokatsko rafi-
niranostjo je spustil v zbornici govor o naši
zadrugi, da tako ustreže svojim političnim
priateljem po deželi, zlasti pa v našem kraju,
zakaj vodilna ideja liberalne Tavčarjeve
stranke je edino sovražstvo proti zadružne-
mu gibanju, ker se razni liberalni mo-
gotci boje organizovanega ljudstva. V svo-
jem govoru, ki je bil seveda po »Narodu«
izvrsten, je po svoji analizirani bilanco kme-
tijskega društva, a proti koncu se je po-
vspel, da je denunciral ter klical na pomoč
vlado in policijo proti učitelju in društvu.
To je gotovo plemenito in liberalno! Ne od-
govarjamo zaradi dr. Tavčarja, pač pa za-
radi somišljenikov.

1. Bilanca društva je sestavljena v est no.
Dolgovi so prišteti med pasive, premoženje
med aktiva, ker drugače biti ne more. Se-
veda dvomi dr. Tavčar o resničnosti števil.
Prevelike se mu zde tirjatve, prevelika vred-
nost blaga v skladiščih. Društvo je v zvezi
s pošteni trgovci, katerim lahko zaupa,
na drugi strani ima pa zadružnike, katere
pozna. 15.054 K tirjatev je res velika svota,
ki je pa vselej ob mesecu največja in sicer
zato, ker društvo cel mesec pošilja blago
svojim odjemalcem, a obračuni ž njimi šele
ob meseci; na drugi strani pa doma mnogo
kreditira med mesecem, ker poravnajo za-
družniki ob mesečnem obračunu, ker ima
društvo nekako menjevalno kupčijo na jedni
strani z zadružniki, na drugi strani pa z ne-
katerimi trgovci. Vrednost blaga se mu zdi
velika. Izpodtika se tudi ob to, češ, da je
med blagom mnogo stare šare. Vrednost
blaga se ob inventarji računa po nakupni
ceni, a se še potem nekaj % odbije. Stare
šare pa društvo nima, ker komaj sproti na-
pelje potrebščine, a zaloga manufakturnega
blaga — samo za moške — je tako mini-
malna, da je samo za ime. Društvo ima tri
skladišča in pa zalogo sira, ki je konci leta
vedno največja, ker je ravno pred sezono.
Previsoka se mu zdi svota za inventar. Pri-
štelo se je samo to, kar se je za inventar
izdalo med letom, prištevši vrednost inven-
tarja v prejšnjem računu, a se je 10 % od-
bilo za obrabo. Kolikor stane inventar —
recimo mlekarne — naj dr. Tavčar vpraša
svojega prijatelja Pirca ali pa naj se oglašijo
gredeč v Poljane v kaki mlekarnici. Poleg
tega je oprava treh skladišč in nekaj gra-
diva za stavbo tudi precej vredno.

2. Zemljišče za stavbo mu je veliko
predrago. Tega mnenja smo tudi mi, ali
mi si nismo mogli pomagati. Ako se hoče
dobiti dober prostor, mora se dobro plačati.
Pri nas je svet primeroma zelo drag. Dr.
Tavčar naj vpraša našega sosedo in svojega
politiškega prijatelja, po čem je svet na Vi-
dmu, ako se po poštemem poti dobi, ker je
tudi on že pred kakimi 18. leti kupil od
iste osebe poleg našega prostora prostorček,
ki je komaj 1/3 zadružnega prostora, pa ga
je veljal tudi okoli 3000 kron, a je tako
majhen in nepraktičen, da še primerne
stavbe nanj postaviti ne more. — Ali je svet
sedaj kaj manj vreden, ako je v lasti za-
druge?

3. Jasno je, da so naši domači nasprot-
niki nagovorili dr. Tavčarja, da je spustil svoj
govor proti naši zadrugi. Našega naravnega
razvoja tudi dr. Tavčar ustavil ne bo, kakor
ga naši domači nasprotniki, ki se poslužujejo
vseh sredstev, ustaviti ne morejo.

4. Mlekarica je neločljiv del za-
druge. Tako so izjavili zadružniki na občnem
zboru dne 8. aprila t. l. Društvo je ustano-
vilo mlekarico in čisto naravno je, da
kdor hoče prodajati mleko, mora postati za-
družnik. To je vendar vsakemu jasno dovolj,
ako le ni liberelec. O, seveda bi sedaj re-
cimo naši ljubeznivi prijatelji radi bili de-
ležni koristi mlekarne, ako bi bilo mogoče,
zato bi radi z višjo pomočjo oddelili mle-
karnico od splošne zadruge, toda ne pojde.
Kmet pravi: Mlekarica je naša, prodajal-
nica je naša in mi vsi smo zadružniki. Dr.
Tavčar bi pa dejal: Zadruga ni na glavo
padla, da bi to dovolila.

5. 500 kron, so se menili v dežel. zboru,
da bi dali podpore za zgradbo. No, to je

Za 500 kron naj prodaja zadruga mlekarico liberalcem! Kmetje! naša dežela dá vsako leto 24.000 kron podpore gledališču, a za mlekarico, ki je v veliko gospodarsko korist celega okraja, hoče dati bagatelno svotico 500 kron? In celo proti tej beraški podpori ropota liberalen advokat! Za vsakega ima dežela denar, samo za kmeta ne!

6. Dr. Tavčar ovaja, kaplanom in župnikom ne more do živga, on pa vé, da učitelju lahko stopi na prste. Zato ga v zbornici denuncira brez vsakega vzroka. In za svoje trditve ne more navesti nobenega dokaza! To je res liberalno! On, ki se klanja Schwegelnju, je despot proti vsem onim, ki se ne drže njegovih škrijcev in ne drvé besneč proti duhovščini in lajnikom, ki so mu na poti.

Toliko na Tavčarjev govor. Dobrepoljski kmetje vemo, da ne dobimo nikjer zaslombe. To pa nas ne opoši. Premagali smo že večje ovire, kakor se nam stavijo sedaj, zato gremo pogumno v bodočnost. Božja pomoč je z nami in naša dlán je krepka, zato vemo, da zmagamo v boju proti liberalnim oderuhom. Kaj da liberalni poslanci o nas govore, nas nič ne briga, mi gremo svojo pot in prihodnost je naša, to je naše trdno upanje, to je naša moč! $\alpha + \beta$

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. maja.

V državnem zboru se prične v ponedeljek že precej živahno gibanje. Skoro ves dan se bo porabil v to, da se vrše razna klubova posvetovanja. Dosedaj je sicer naznanjena le seja češkega državnozbornskega kluba za ponedeljek, a je gotovo, da se ta dan snidejo k posvetu tudi drugi klubi, ker je v torek seja izvršilnega odbora desnice, kateri se pripisuje velika važnost za pričetek parlamentarnih razprav. Za isti dan je naznanjena tudi seja kluba katoliške ljudske stranke. Večinoma v vseh klubih bo razgovor, kako stališče naj zavzema desnica proti eventualni obstrukcijski taktiki Mladočehov.

Poslanec Wolf in štaj. Nemci. Schönererjev zvesti sodrug, poslanec K. H. Wolf je bil pred nedavnim v Mariboru. Tu je imel shod in na tem shodu je govoril seveda o nemštvu in Veliki Nemčiji. Proslavljal je Bismarka in poslušalci so hajlali. To je razveseljevalo pristno germansko Wolfovo srce. A mož je bil tudi žalosten. Izvedel je, da ima ptujski trgovec Ornig na vogalih slovenske plakate. To ga je neizmerno užalostilo in že na shodu, potem pa tudi v svojem glasilu je dal duška tej žalosti. Udaril je po Ornigu in vseh enakih štajarskih Nemcih. Ti so bili nekaj časa kar pobiti in molčali so. Molčal je tudi zaslužni deželni poslanec in ptujski župan Ornig. Tu se je pa oglasil »Gr. Tagblatt« in včeraj posvetil že drugi uvodnik obrambi napadenega Orniga. Ptuj, pravi mej drugim, je majhno, ubogo nemško (!) mestece sredi slovenskega morja. Prebivalstvo nima ne večje trgovine ne industrije. Naj bode lepo ali grdo, res je, Ptujčani živijo od Slovencev, ker je slov. okolica prisiljena nabaviti svoje potrebščine na nemškem trgu. V zadnjem času se pa množe po Sp. Štajerju kons. društva. Nem. mesta so v nevarnosti. Pred vsem pa velja to o Ptuj. In ako v takem položaju nemški trgovec Ornig poskrbi za reklamo mej slovenskim ljudstvom, na katero je navezan, s slovenskimi lepaki, je vendar popolno upravičljivo. Vspeh boljših dohodkov nemških Ptujčanov pride vendar le k dobremu nemštvu tega mesta. — In Wolf je zadovoljen s pojasnilom; odpustil je Ornigu. Dosedaj si ni mogel misliti, da so tudi slovenski lepaki v službi Germanije; upamo, da ptujskim okoličanom to ni neznanost.

Vstaja v Bulgariji. V deželi Ferdinanda Apostata vre. Državnim blagajnam je pošel ves drobiž in finančni minister je s pomočjo svoje večine poleg dosedanjih davkov uvel še desetino. To novo breme gotovo nikogar ni razveselilo, najmanj pa bolgarske kmete, ki so najboljše zadeti. V treh vaseh so se 1. t. m. uprli oboroženi kmetje. V Trsteniku so napadli potujočega podprefekta. Štiri stotnije vojakov so morale priti na pomoč orožnikom. Častniki so poskušali z lepa, a ni šlo. Kmetje so začeli streljati na vojake, ter po poročilu opozicijskih listov ubili in

deset ranjenih. Še le potem je zavladal mir. Uprniki so morali izročiti orožje. Sedaj je sicer mir, a kako dolgo ostane mirno, poročila ne povedo.

Svedski kralj proti Burom. Kralj Oskar je napram nekemu dopisniku lista »Daily Express« razodel nastopne svoje misli o sedanjih vojski v Južni Afriki: Jaz smatram vašo (angleško) stvar za pravično in nimam nikakega posebnega zaupanja do religioznih načel, ki naj bi merila samo na Bure. Tudi ne morem umeti, da bi se moglo govoriti o politični pravičnosti transvalske vlade, ker je odklanjala razne pozive za reforme in delala gotovo na to, da se Angleži preženo iz Južne Afrike. Obžalujem sicer Jamesonov napad, kakor vsi pravično misleči Angleži, vendar ste Angleži pokazali, da umete bolje (!) kolonizovati necivilizovane pokrajine ter jih vladati, kakor vsi vaši tekmeči, mej tem ko so Buri za to povsem nesposobni. Velika Britanija je uvidela, da mora rešiti težavno nalogo. Pri vseh dosedanjih neuspelih je pa že to pridobitev, da vas podpirajo vse kolonije in ki še bolj utrjujejo moje prepričanje o pravičnosti vaše stvari. — Te besede, ako so bile res izgovorjene, burskim prijateljem gotovo ne bodo ugajale.

O napakah burskih voditeljev v sedanjih vojski poroča adjutant generala Cronje, ki je ob enem s polkovnikom Villebois utekel katastrofi pri Paardebergu, mej drugim sledeče: Po naši zmagi pri Maggersfonteinu se nekaj časa ni pripetilo nič pomembnega. Angleži so bili mirni, njih vojniki se niso hoteli bojovati in mi se nismo ganili. Cronje ni znal izrabiti svoje zmage. Na tak način smo potratili nad dva meseca, naši so bili polagoma demoralizovani. Jednako se je godilo okoli Kimberleya. Nikdar se ni pričelo z resnim poskusom polastiti se mesta. Res neopravičljivo je, kakor so postopali naši voditelji ob zahodni meji. Vedeli so, da je bil lord Methuen po svojem porazu v izredno neugodnem položaju, da ni mogel ničesar izvesti s svojimi vojniki, ker ti sploh niso hoteli iti dalje — enkrat so se celo uprli — in vključ temu se ni prav nič zgodilo; še celo Robertsa niso ovirali, ko je mej Kimberleyem in reko Mooi polagoma zbiral armado 70.000 mož. Kimberley je bil osvobojen, skoro ne da bi se bila prelivala kri. Cronje je s 4000 možmi in 6 topovi padel v roke sovražniku. Jediní odločni in izobraženi general, ki ga imamo, je Ludvik Botha. Njemu se moramo zahvaliti, da je bil Buller trikrat pogran nazaj, toda nikdar ni mogel izrabiti svoje zmage, ker ostali generali bodisi iz nevoščljivosti, bodisi vsled pomanjkanja poguma niso hoteli izvršiti njegovih povelj. Ko bi ne bilo temu tako, bi po 15. decembru malo ali nič ostalo od Bullerjeve armade. Tudi Joubert je marsikaj zakrivil. — Iz nekaterih dogodkov v sedanjih vojski je sklepati, da je precej resnice v teh besedah.

Tedenski koledar.

Nedelja, 6. maja: 3. povelikonočna, evang.: Jezus napove svoj odhod. Jan. 16. Varstvo svetega Jožefa. — Ponedeljek, 7. maja: Stanislav, škof. — Torek, 8. maja: Prikazen Mihaela nadangelja. — Sreda, 9. maja: Gregor Naz. škof. — Četrtek, 10. maja: Antonin šk. — Petek, 11. maja: Mamert škof. — Sobota, 12. maja: Pankracij muč. — Solnce izide 10. maja ob 4. uri 38. min., zaide pa ob 7. uri 15. min. — Lunin spremen: Prvi krajec 6. maja ob 2. uri 37 minut popoldne. — Musica sacra v nedeljo, 6. maja: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo v A-dur, zl. Frid. Koenen, Aleluja in verzikla ter ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Latinsko mašo v čast sv. Antonu Pad. v A-moll, zložil J. G. Zangl, graduale Anton Foerster, ofertorij »Lauda Jerusalem« dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. maja.

Deželni zbor kranjski. Danes se je nadaljevala sinočnja burna seja. Pričetkom se je prebral zapisnikar stenografični zapisnik, iz katerega sledi, da je deželni glavar res pri Hribarjevem poročilu finančnega

bilo tudi prepozno predloženo, vprašal zbornico, ako ima kdo kaj ugovarjati proti zapozneli predložitvi, da se pa noben poslanec ni oglasil. Poročevalec upravnega odseka o ustanovitvi kulturnega sveta, poslanec grof Barbo, je priporočal, da se nujnost prizna. Imenom katoliško narodnih poslancev se je poslanec Povše pridružil protestu poslanca Pfeiferja ter navajal vzroke, zakaj se katoliško narodni poslanci protivijo, da bi se o tako važnem zakonu, ki globoko sega v interese kmetijskega ljudstva, sklepalo kar na hip, ne da bi vsi poslanci mogli biti poučeni o bistvu velevažnega predmeta. Poslanec Hribar je prijel vlado, ker je predložila načrt zakona v nemškem izvirniku »sammt einer druckgerechten slovenischen Uebersetzung«, ter protestuje proti temu, da bi bil pri nas kak drug original, kakor slovenski. Poslanec Schwegel je na razne načine skušal opravičiti, da raba § 29. ni bila upravičena, opiral se na prejšnjo navado, napadal deželnega glavarja kot pristranskega in zahteval, da mora priti predloga vlade v prvi vrsti v razpravo, ter se je čudil, da se v 25 letih sedaj prvikrat uporablja § 29. Deželni glavar je proti očitani pristranosti odločno protestoval. Dejal je, da je bil v svesti si dolžnosti, da pride predloga vlade v prvi vrsti na dnevni red. To je storil in je bilo prvo branje takoj, ko je vlada predložila predlogo. Danes pa nimamo opraviti z vladno predlogo kot tako, ampak s poročilom upravnega odseka. Da bi ne bil nikdar v zbornici v preteklosti v rabi § 29., ni res. Pokazal bi baronu Schweglu lahko več slučajev. (Klici: Čujte! — Poslanec Povše: Ravno danes sem čital tak slučaj v stenografičnem zapisniku.) Če se vedno ni uporabljal ta paragraf, je vzrok ta, ker se ni nihče skliceval na njegovo uporabo. Priznam, da so večkrat v rabi stari običaji, ki pa zginajo, kadar pridejo v nasprotje s poslovnim redom. Če ni gospodi pravilni red po godu, naj sklene, da se deželnemu odboru naroči, da predloži spremembo poslovnega reda na podlagi starih običajev. Ako bi dr. Tavčar ta predlog včeraj predložil, bi bilo doslednejše. Če se pa od njega zahteva, da uporabi poslovni red, je njegova dolžnost, da ga izvrši. Nujnost predloga upravnega odseka je zbornica na to z večino sprejela, na kar je poslanec Povše imenom katoliško narodnih poslancev prebral na drugem mestu natisnjeno izjavo, na kar so katol.-nar. poslanci zapustili dvorano. Pri glavni debati je deželni predsednik pojasnil vzroke, zakaj je vlada predložila predlog glede dež. kulturnega sveta. Poljedelske koristi je zastopala doslej »Kmetijska družba«, kateri izreka priznanje. Primerno število članov pa more onemogočiti društvu obstoj, ako se pravila ne spremenijo. Vlada je zato mislila na ustanovitev dež. kulturnega sveta. Potrebo preosnove je sam čutil tudi odbor »Kmetijske družbe«, ki je sklenil podružnice preosnovati v zadruga. Tako bi bili izključeni vsi oni, ki bi ne mogli prevzeti nemožne ali omejene zaveze. Želel bi, da se bi poslanci kmetijskih občin udeleževali razprave, češ, da bi se moglo še kaj predru- gačiti. Posl. dr. Žitnik izjavi, da se popolnoma strinja z izjavo posl. Povšeta. Zavrnil je trditev, da bi samo kmečka poslanca narodne stranke zastopala kmečke koristi. Obsoja vihravost in silo, s katero se hoče vsiliti tako važna predloga. Stvar ni tako nujna, kakor se zatrjuje posebno od nemške strani, ne glede na ugovor v smislu § 29. Saj je narodna stranka sama preti- la z obstrukcijo, da bi pokopala deželni kulturni svet, zato je danes neumevna ta hitrica. V stvarnem oziru navaja, da se ne strinja z raznimi določbami. Tako je naravnost krivično, da smejo vsi dosednji člani kmetijske družbe ostati člani novega društva, dočim bi mogli pristopiti iznova le tisti, ki plačujejo vsaj 2 kroni zemljiškega davka. Naravnost nedosledno pa je, da bi 16 kmečkih poslancev imelo dva zastopnika, kakor 8 zastopnikov mest in trgov. Posl. Murnik je na dolgo opisoval delovanje kmet. družbe. V generalni debati sta dalje govorila tudi poslanca Schwegel, Lenarčič, ter je posl. Kalan dejal, da sedanja predloga upravnega odbora v deželnem kulturnem svetu popolnoma prezira drugo gospodarsko organizacijo v deželi in ne bo vplivala na gospodarsko slogo, katero intencijo je po

Glede predložitve vladne predloge v nemškem originalu se je pridružil imenom katoliško-narodnih poslancev poslancu Hribarju, ter je rekel, da ne želi dež. predsednika biti ondi tako postopal. Govornik je mislil, da bode predloga dobila še le tedaj, če pa jevo potrjenje, kadar se bodo zanjo zjedli vsi slovenski poslanci in da bodo dobili kulturnem svetu zastopniki slov. naroda, to zastopstvo, katero jim gre, a druga naravnost tudi tisto zastopstvo, ki ji gre, naj več. Specijalna debata se je pričela ob 4. popoldne.

Izjava katoliško-narodnih poslancev

V današnji seji poslanske zbornice kranjske od katoliško-narodnih poslancev podarjena izjava se glasi: »Ker je visoka zbornica or našemu ugovoru in proti jasnemu določilu § 29. opravičnega reda dež. zboru, tako spravila v razpravo zakonski načrt upravnega odseka, ki je bistveno drugačen kakor vladni načrt; ker je po zbornici sprejeta nujnost povsem neutemeljena, ker slon upravnega odseka načrt na podlagi preosnove sedanje c. kr. kmetijske družbe in nje po družnic, ne da bi te o tem vedele ali celo pritrdile temu, imajo torej biti na vsak način poprej zaslišane in se bo njih razdružitev gotovo še le v teku več mesecev izvršiti mogla; ker zakonski načrt upravnega odseka daje možnost biti član kmetijskega kulturnega sveta osebam vseh stanov, sploh osebam, ki nimajo nikakega stika s kmetijst. mi pa kot zastopniki kmetijskega stanu hočemo, da se kmetijski stan stanovsko organizuje, kakor to namerava c. kr. vlada zakonski načrt, katerega je ista po poprej zadobljeni Najv. sankciji predložila drž. zboru v posvetovanje in sklepanje, tega pa načrt upravnega odseka ne omogočuje, nasprotno naravnost proti kardinalnemu načelu našemu proti stanovski organizaciji določuje, in z ozirom na določilo v istem, da ima v vrhovnem vodstvu dež. kulturnega sveta skupina kmetijskih poslancev isto število zastopnikov kakor skupina mest in trgov in istotako skupina veleposestnikov, katerih je v cel deželi še 100 ne, moramo kar najodločnejše in slovesniše kot poklicani zastopniki kmetijskega stanu ugovarjati, da se tako važen in v življenje kmetijskega stanu globoko segajoč zakon proti jasnemu določilu § 29. opravičnika za deželnozbornsko obravnavanje, po katerem ima biti poročilo vsakega odbora najmanj 48 ur poslanecem razdeljeno, preden pride v dež. zboru na obravnavo, takoj razpravlja in s tem nam onemogočuje temeljito proučiti se o načrtu, ter izjavljamo, da se ne bomo udeležili nadrobne razprave o tem zakonskem načrtu. — V Ljubljani 5. maja 1900. Za klub katoliško narodnih poslancev: Fr. Povše, t. č. načelnik kluba.

Deželni kulturni svet. Nemški veleposestniki so se združili z Narodovci glede zakona za deželni kulturni svet. Ohrani se posestno stanje kmetijske družbe, nasproti pa Nemci dobe odločilen vpliv v kulturnem svetu. Jedino gospodarsko organizacijo, osnovano po zakonu z leta 1873, organizacijo krsčansko-socijalno, so pri tem popolno prezrli. Katoliško-narodni poslanci so storili le svojo dolžnost, da so se z vsemi močmi tej nakani uprli ter da za posledice odklanjajo odgovornost. Označili so svoje stališče v izjavi, posebe je še poslanec Kalan v glavni razpravi povdaril, da je bila naša stranka za to, da se vladna predloga vsprejme kot podlaga posvetovanju, ker bi se na tem temelju mogla osredotočiti vsa gospodarska organizacija v deželi. Poslanec Kalan je dejal, da mora le tak deželni kulturni svet potrjen biti, za kateri se dogovoré vsi slovenski deželni poslanci in v katerem imajo Slovenci oni vpliv, kateri jim gre v deželi, Nemci pa oni, kateri jim gre, in ne več. Poslanec grof Barbo je zavil te besede, kakor da bi bil poslanec Kalan dejal, da bi nemški veleposestniki ne imeli pri tem nič govoriti. To je s trte zvito in kaže, kakih sredstev se Nemci v deželni zbornici poslužujejo v svoje namene. — Naši poslanci so storili svojo dolžnost ter upajo, da se ne zasnuje zavod, ki bi za dolgo časa neizmerno vtrdi vpliv nemštva v deželi, gospodarsko pa deželi nič koristil; — liberalci naj pa sam gledajo, kako bodo nosili odgovornost za t. najnovejši Schwegelnov ulom v slovenski

Učiteljske spremembe. Nadučitelj na dvorazrednici v Spodnji Idriji, Leopold Punčuh, je imenovan nadučiteljem na štirirazredni ljudski šoli v Gor. Logatcu. Premeščena sta učitelja Edvard Vohinc iz Mokronoga v Ribnico in Andrej Rape iz Olševka v Smlednik, ter učiteljica Marija Bezljaj iz Krškega na Vič pri Ljubljani.

Lepa cerkvena slavnost se je zadnjo nedeljo vršila v Slavini na Pivki. Obdan od 14 duhovnih sobratov in vpricho obilno nagromadenega ljudstva je slovesno nastopil novo službo v starodavni slavni pivški slavinski župniji novi župnik č. g. Matija Prijatelj. Predstavil ga je faranom veleč. g. dekan postojnski Gornik in v krepkih besedah razložil trojno službo duhovnika kot učenika, pastirja in izpovednika ter nasprotno trojno dolžnost vernega ljudstva, poslušati glas dušnega pastirja, pridno udeleževati se sv. Daritve in prejemati zakrament sv. pokore. Da je bila vas in cerkev za ta dan odela vso praznično krasoto, je samo po sebi umevno. Z veseljem zaupanjem je zrla ljudstvo v novega svojega voditelja, ki mu bode kazal pot k trajni sreči in zveličanju. G. župnik Prijatelj, ki je bil v dež. zbornici od ponižnega sluge liberalne misli tako krivično napaden, je doslej vseskozi iskal »non quae sua sunt, sed Christi Jesu«, bo tudi na sedanjem mestu zvesto širil in krepil katoliško prepričanje. Na mnoga leta!

Umrli je v nunskem samostanu v Škofji Loki 4. t. m. popoldne č. g. M. Terezija Jalen po dolgotrajnem bolehanju. Pokojnica rojena v Kranju, delovala je kot redovnica - učiteljica nad 40 let na dekliški samostanski šoli. Radi tega se spodobi, da jej tem potom kot izvrstni vzgojiteljici postavimo skromen spominček. — Ob njeni smrti se solzi marsikatero oko, zlasti onih mlajših in odraslih bivših učenk — in teh ni malo —; saj je, rekel bi ves ženski spol i v mestu i v okolici vžival njeno učiteljsko ljubezen. Skrbela je za svoje učenke kot vestna mati ter si pridobila njih srca, da so jo je še pozneje zelo spoštovale in prosile pogostokrat dobrega sveta. Med drugimi lepimi lastnostimi je bila poznata osobito njena usmiljenost. — Pogreb bo jutri v nedeljo ob 3. uri.

Iz celovške škofije. Prestavljena sta provizorja: g. Mat. Matevžič iz Pöllinga v Št. Jur na Vinogradih, g. Fr. Thaller iz Št. Ožbalta k sv. Urhu v Malocerknem. — Farni izpit bo dne 29., 30. in 31. maja. — Višje duhovne redove bo mil. g. knezoškof delil dne 15., 17. in 19. julija.

Z voza je padel minuli torek posestnik Jan. Schober, 74 letni mož, iz Željne pri Kočevju, ko je nakladal seno, ter si zlomil vrat in obležal na mestu mrtev.

Nujno vprašanje. Ali sme kolesar ustreliti pred hišo mirno ležečega psa? Tak slučaj se je pripetil v Stobu pri Domžalah. V veži je bila mati s tremi otroci, ki so se vsi zelo prestrašili strela.

Novo društvo. Pravila novega »Slov. katoliškega političnega društva za škofjeloški okraj« s sedežem v Železnikih so že potrjena.

Ponesrečil se je pri plavežu v Škednju neki delavec. Tok stopljene rude je s tako ilo bruhal iz odprtine pri peči, da je vrgel clavca 6 m. v stran. Vsega opečenega so ga odpeljali v bolnico.

Medveda ustrelili so v Bistrici nad Kamnikom. Dalj časa so ga že sledili, a še v petek so mu prišli do živega. Od kod se je priklatil semkaj, se ne ve.

Tatvina. Z Vrhniko se nam poroča: la so neznani uzmoviči, najbrže cigani, v noči od 2. — 3. maja odpeljali posestniku Martinu Ogrin iz Starevrhniko 4 leta staro robilo, 15 $\frac{1}{2}$ pesti visoko, enolično rujave barve. Žrebeta so pustili, ker ga niso spoznali še za dobrega pešca. Posestnik je občutno oškodovan, ker je bila lepa žival vredna čez 300 gld.

Otroka umorila št. 2. Katarina Benedek, samska dekla z Bukovšice, je porodila cvetno nedeljo na Suhi št. 30 živečega otroka ženskega spola, ga zadušila in izven hiše položila nanj 17 kil težak kamen. Orožniki so ji bili takoj za petami ter preskrbeli nečloveški materi »kvartir« v ječi sodišča v Škofji Loki. To je bil tekom letoš. velikega tedna, 8. — 14. aprila v škofjeloški župniji

Ljubljanske novice. Povožen biciklist. Danes je izvošček Jožef Boštjančič povozil nekega biciklista, vojaka 27. pešpolka g. Reša. Konji so biciklista podrli ter je težko poškodovan, kolo pa vse razdrto. — Ukradla je danes dopoldne neznana tatrica gostilničarki Mariji Barborič iz žepa denarnico, v kateri je bilo 30 kron. Zgubila pa Marija Bahovec, posestnica z Iga, denarnico z vsebino 20 kron. — Biciklist povozil je Terezijo Črne, ženo sprevodnika, v Florijanskih ulicah. — Žid na bobnu. Končno je vender prišel v Ljubljani na boben nek Žid. Ime mu je Jekel in je na Starem trgu prodajal jedno leto obleko. Sedaj je že drugič prišel na boben. — Nesreča. Janez Paulič zidar kranjske stavbinske družbe, padel je danes raz odra pri gradnji Samassove hiše v Frančiškanskih ulicah in se pri tem znatno poškodoval. — Obsojena je bila danes M. Lavriha »Tondlnova« radi tatvine na 4 mesece ječe. Pri obravnavi je bilo okoli 50 prič.

Sejmi po Slovenskem od 7. do 12. maja. Na Kranjskem: 7. v Novem mestu, Ljubljani; 8. v Ljubljani, v Šmarju in v Zaverših; 10. na Toplicah in Sodražici; 11. v Senožečah; 12. v Zagorju, na Koprivniku in Veliki Loki. — Na slov. Štajerskem: 7. v Brezicah in Sp. Kostrivnici; 8. na Polju; 12. v Lembergu, na Planini, v Slov. Gradcu in Teharjih. — Na Koroškem: 7. v Črni pri Pliberku. — Na Primorskem: 7. v Palmi; 12. v Sežani.

Društva.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V mescu aprilu 1900 je 183 strank uložilo 65.732 K 67 vin., 124 strank vzdignilo 41.098 K 18 vin., 28 strankam se je izplačalo posojil 26.940 K — vin., denarni promet 242.614 K 65 vin.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. Franc Cerar v Domžalah mesto venca + prijatelja Andreja Maček 8 K. — Iz nabiralnika v Katol. domu 7 62 K. — G. Ant. Janežič za majnik 4 K. — G. J. Pintar za majnik 4 K. — Bog plačaj.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje, 5. maja. Ker sodišča pravila zadruga »Merkur« niso registrirala, se otvori železna trgovina kot trgovinska firma »Merkur« te dni. Prostor dodelani, blaga dovolj tukaj.

Celje, 5. maja. Dr. Stepischnegg, tast Wolfv se preseli v Celovec, ker mu je tu dr. Mravlag spodnesel stališče.

Ptuj, 5. maja. Občinski svet je v sinočni seji napram napadom Wolfa županu Ornigu izrekel zaupanje.

Dunaj, 5. maja. (C. B.) Nižjeavstrijski deželni zbor je brez debate vspregel nujni predlog in načrt zakona posl. Kolisko, naj se nemščina proglasi za izključni učni jezik na vseh ljudskih in srednjih šolah Nižje-Avstrije.

Dunaj, 5. maja. Danes je bil dr. Lueger pri ministerskem predsedniku Körberju v avdijenci. V ponedeljek ima s Körberjem pogovor poslanec Ebenhoch.

Dunaj, 5. maja. V dobro poučenih krogih se govori, da ako bi obstrukcija onemogočila parlamentarno delovanje vsekakor ne odstopi s pozorišča Körber, ampak parlament se razpusti in nastopi absolutizem za nedoločeno dobo. V skrajnem slučaju ima upanje knez Fürstenberg.

Berolin, 5. maja. Wolfv urad poroča, da je cesar Franc Jožef imenoval cesarja Viljema generalnim feldmaršalom avstro-ogerske armade. — Cesar Viljem je podelil zunanjemu ministru grofu Goluhovskemu briljante k redu črnega orla. — Cesar Franc Jožef je obiskal včeraj popoldne kardinala-knezonaškofa dr. Koppa. — Državnemu tajniku Bülowu je podelil avstrijski cesar veliki križ reda sv. Stefana.

Praga, 5. maja. Poslanec Pfersche je govoril v Ausigu in napadal vlado, da ni nič storila za svoj program. Ako

avtonomistične želje. Razpustitev parlamenta je neizogibna. Vlada naj postavi svoj program v volilno borbo in prišle bodo nove stranke.

Vojska v Južni Afriki.

Predvčeranjim so dosegli Angleži končno vendar le nekaj uspeh, ako se pokažejo kot resnična poročila angleških generalov. Oddelki Robertsove armade so namreč zasedli Brondfort, 35 angleskih milj severno od Bloemfonteina, in pa Isabelfontein, 28 milj severno od Thabanehu. Poslednji kraj, ki ni zaznamovan na zemljevidih, leži ob cesti, ki vodi naravnost v Winburg, sedanji sedež oranjske vlade. Ta dogodek je zadel Burebaje precej nepričakovano in so se baje umaknili iz Brandforta brez vsakega boja. Iz tega je pa tudi razvidno, da zadnji angleški poskus pri Thabanehu ni bil tako brezuspešen, kakor se je domnevalo po zadnjih poročilih. Winburgu preti sedaj resna nevarnost. Mesto leži 30 milj vzhodno od železnice Bloemfontein-Kroonstadt v lepem gorskem kraju. Jedinu dobro za Bure je sedaj to, da se bodo nekaj časa lahko branili ob gorskem obrežju mimo Winburga tekoče reke, a treba bo napeti skrajne sile, ker pozicije vkljub temu ne bodo tako ugodne, kakor so bile pri Thabanehu.

V Brandfort je došel s pomnoženo armado general Hamilton, v Isabelfontein pa Broadwood.

London, 5. maja. General Hunter je slavno prekoračil reko Waal in udrl v Transvaal. Njegova armada šteje 10.000 mož. Po Robertsovem naročilu mora priti do 18. maja na pomoč posadki v Mafeking.

London, 5. maja. »Daily Telegraph« poroča iz Bloemfonteina 2. t. m.: Polkovnik Broadwood je s svojo kavalerijsko brigado brez večjega odpora zasedel Isabelfontein.

London, 5. maja. Reuterjev urad poroča 3. t. m.: Angleži so zasedli Brandfort. Iznenađeni Buri so se naglo umaknili.

London, 5. maja. Lord Roberts brzojavlja iz Brandforta 3. t. m.: Danes smo zasedli Brandfort brez velikega odpora in, kakor se nadjam, brez velikih izgub. Prva je došla tje divizija Pole-Carewa. Buri pod vodstvom generala Delareya so se umaknili proti severovzhodu.

London, 5. maja. Reuterjev urad poroča 3. t. m. iz Thabanehu: Po noči so se Buri umaknili z gore Thabanehu in odšli proti severu. Ostavili so tu le jeden top, iz katerega streljajo sem ter tje v naš tabor. Govori se, da se je del sovražnika umaknil proti Wepeneru. General French je odšel, mesto njega poveljuje tu Rundle.

Pozor! Kdor hoče imeti čiste, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Friana ustno vodo z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofji Loki. 45 14

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1899. Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani. Iz srca se Vam zahvaljujem za dobrotu Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog medicinskog ribjog olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani
936 21 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.
Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.
Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta

Umrli so:

4. maja. Marija Danič, gostija, 66 let, Poljanska cesta 41, vnetje možganske mreže.
V bolnišnici:
1. maja. Ivana Merjašič, mizarjeva žena, 65 let, srčna hiba.
2. maja. Rudolf Batja, posestnik, 15 let

Cena žitu na dunajski borzi

dné 4. maja 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . gl. — do gl. —		
» » maj-juni » 8 08 » » 8 09		
» » jesen » 8 21 » » 8 22		
Rž za pomlad . . . » — » —		
» » maj-junij . » 7 18 » » 7 20		
» » jesen . . . » 7 32 » » 7 33		
Turšica za maj-junij » 5 88 » » 5 89		
» » jul-avgust » 6 00 » » 6 01		
Oves za pomlad . . » 5 46 » » 5 47		
» » maj-junij . » — » —		
» » jesen . . . » 5 64 » » 5 65		

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736 0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje bora-metra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
4	9. zveč.	735 7	15 4	sl. jug	del. oblač	
5	7. zjut.	736 5	19 6	sl. jug.	del. oblač.	0 0
	2. popol.	735 5	20 9	sl. svzh	del. oblač	
Srednja včerašnja temperatura 16 0, normale: 12 0*						

Vabilo

na

IV. občni zbor

„Posojilnice in hranilnice v Moravčah,

registr. zadruga z neomejeno zavezo“,

v nedeljo 13. maja 1900

ob 3. uri popoldne

v moravški šoli.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzornišstva in potrjenje računa.
3. Volitev načelstva in nadzornišstva.
4. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi

418 1—1

Načelnništvo.

Okrajna posojilnica v Krškem

stavlja na dnevni red svojega občnega zbora dné 15. maja t. l. št. 417 1—1

volitev enega uda v načelstvo

oziroma v nadzorstvo.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno blago: sukno, platno, voleno blago, svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. Vnansa naročila proti povzetju. 228 12 11—1

Za podporo v gospodinjstvu

1866 posestnica gospodično z dežele iz boljše rodbine, katera naj bi bila od 30 do 40 let stara, večja slovenskega in nemškega jezika v govorjenji in pisavi ter zmognata hišnega gospodinjstva. 403 3-2

Pismene ponudbe naj se pošljejo pod naslovom »I. I., posestnica v Ljubljani«, poste restante.

Stanovanje

sestojede iz treh sob z vsemi pritliklinami se takoj oddá na Sv. Petra nasipu št. 53.

Za stavbinsko sezono!

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji večje in manjše parcele, pripravne za stavbe.

Več pové iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca«. 212 9

Učenec

se takoj sprejme

v trgovino z mešanim blagom v Spod. Idriji.

Luka Brus,

408 3—3

trgovec.

Lepa, velika prodajalna

z dvema skladiščema v Prešernovih ulicah, je za avgustov termin za oddati.

Natančneje pri

420 2—1

Ivanu Frischu

Naznanilo.

Krščansko gospodarsko društvo v Idriji
naznanja, da bode imelo
v nedeljo dne 20. maja 1900
ob 4. uri popoldne
v društveni hiši št. 272 v Idriji svoj
I. redni občni zbor.

Dnevni red:

1. Potrjenje računa za leto 1899.
2. Izpolnitev društvenih pravil.
3. Namestitev 4 izžrebanih udov načelnštva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razni predlogi.

„Krščansko gospodarsko društvo v Idriji,
registr. zadruga z omejeno zavezo“,
dne 3. maja 1900. 422 1-1

Ivan Koler, Lovro Brumen,
načelnik, nač. namestnik.

VABILO

na

redni občni zbor

„Posojilnice v Ribnici,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

v nedeljo dne 13. maja 1900

ob 4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Odobrenje računa za leto 1899.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Razni predlogi.
5. Volitev načelnštva in nadzornikov.

416 1-1

Načelnstvo.

Dva pridna, krepka dečka

stara od 14 do 16 let, katera bi se hotela
učiti kovaškega obrta, sprejme

424 3-1

Ivan Demšar

v Ljubljani na Marije Terezije cesti

V najem se dá takoj že mnogo
let obstoječa

klobučarija

s primernimi prostori. — Natančneje se
izve pri lastnici Ivani Tratar v št. Vidu
pri Zatičini, Dolenjsko. 423 3-1

Na prodaj!

Prodá se iz proste roke na javni dražbi
v nedeljo, dne 13. maja t. l., ob 4. uri
popoldne

posestvo

v Železnikih hiš. šte. 24, obstoječe iz
hiše, v kateri je že nad 50 let gostilna,
dalje hlev, ledenica, prodajalnica, dva vrta
i. dr. Hiša stoji sredi trga, blizu cerkve, ima
več sob pripravnih za prenočevanje tujcev
in še več drugih ugodnosti. — Posestvo se
prodá po najugodnejši ceni. 413 3-2

Več se izve pri županstvu v Železnikih.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

je
najboljša mizna in osvežu-
joča pijača, 10 18

katera je preskušena pri
kašlju, vratnih boleznih, želod-
čnem in mehurnem kataru.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko
v Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 21

Jahalni konj

4 do 6 let star, 16 pestij visok

se takoj kupi.

Naslov: Bruch, Villa Roseneck v
Ljubljani. 415 3-2

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati),
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri Jožefu
Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9,
I. Stock, Th. 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več. 1000 10

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXXIII. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tustranske države.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji za-
konito dopuščena — ima 16.514 dobitkov v goto-
vem denarji in skupnem znesku 410.200 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron
v gotovem denarji.

Žrebanje nepreklicljivo dne 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone. Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji,
I. Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri
davkarjih, poštinih in brzojavnih pa železničnih uradih,
po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

112 10-2

Oddelek za državne loterije.

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 22

v hiši gosp. Wessner-jeve 60 52-17

se priporoča prečistiti
duhovščini in cerkve-
ni predstojništvu v
naročila za izvrševanje
vsakovrstnih strogo
umetniško izvršnih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa

ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega ma-

terijala.

Priznana umetniško

dovršena dela!

Priznana pisma

so na razpolago.

Domača

tvrdka!

Varstvena znamka: Sldro.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,
priporočeno izvrstno bolečine olaj-
sujoče mazilo je dobiti steklenica po
40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah.
Zahteva naj se to 509 28

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „Sldro“ iz Richter-
jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot prístni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Največjo izbero

elegantnih

(353 12-5)

priporoča

po najnižjih cenah

L. Mikusch,

Mestni trg št. 15 v Ljubljani.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi,
klečalnike in spovednice iz hrastovega lesa po
vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela
priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstoj-
ništvom. Zagotavljam izvrstno lepo delo in nizke cene.
Že dvanajstim cerkvam sem izdelal klopi v največjo
zadovoljnost.

Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postav-
ljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do
6 dni.

Josip Stupica na Viru,

89 15-13

pošta Domžale.

Franc Zupan,

vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za
izdelovanje vsakovrstnih moških
in ženskih vlasulj

do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-32

Bilanca

421 1-1

„Kmetijskega društva v Dobrépoljah“.

Imetje	K	h	Dolgovi	K	h
Gotovine dne 31. grudnia 1899	1408	10	Deleži	5578 K 62 h	
V poštini hranilnici	357	42	Obresti deležev	218 „ 52 „	5797 14
Tirjave za blago	15054	92	Izposojila		28500 —
Zemljišče	9100	—	Dolg na blagu		10945 84
Inventar	5102	92	Dolg na zemljišču		1762 —
Tiskovine	41	80	Rezervni zaklad		3104 16
Vrednost blaga v skladiščih	19043	98			
Znesek	50109	14	Znesek	50109	14

Gothaška življenjska zavarovalna banka.

Zavarovalna svota 1. aprila 1900 776.800.000 mark
Bančni zaklad 1. aprila 1900 252.800.000 „
Dosedaj izplačane zavarovalne svote 349.000.000 „

Dividende zavarovancev v tekočem letu: 30 do 138 odstotkov letne normalne
premijs — po kakovosti in starosti zavarovanja.

Ker je tukajšnja agentura tega zavoda prešla v moje roke, naznanjam to s
pričujočim in sem na razpolago pri posredovanju pri življenjskih zavarovanjih in
pojasnilih v vsakem oziru te zavarovalne stroke. 392 3-1

Bančne določbe, prospekti in vzorci za predloge so brezplačno na razpolago.

Ljubljana, dne 21. aprila 1900.

392 3-2

Edvard Mahr.

Naznanilo.

Zarad preselitve trgovine bode od
ponedeljka, 7. maja t. l., naprej pri

G. Grobelniku v Ljubljani

Veliki trg št. 20

vse manufakturno blago

414 6-1

po čudovito znižani ceni

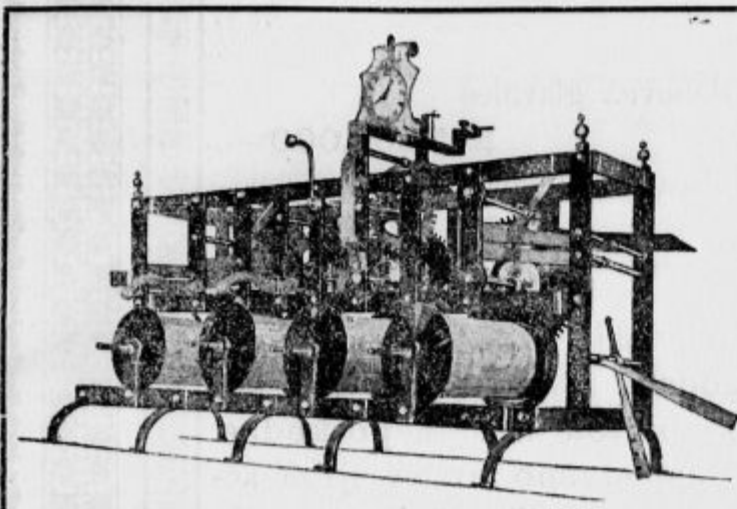
na prodaj.

Lepa prilika za ceni nakup blaga za damske oprave,
sukno za moško obleko in za dečke, perilo, šifon, kotun
in cejfr, pregrinjala, tepihe, garniture itd.

Naj nihče ne zamudi ugodne prilike!

Omnibus-vožnje Ljubljana-Laverca

in nazaj priče so se od dne 15. aprila redno vsako nedeljo in praznik ob ugodnem vremenu.
Odpelje se ob znani uri od Lozerjeve gostilne, Rožne ulice št. 15 (Sv. Jakoba trg). 354 3-3

Bogdan Oblak,
urar
na Vrhniki pri Ljubljani,
se najljubše priporočam
za napravo novih ali po-
pravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga in posebno trpežnega dela. Izdelujem jih po najnovejšem in najboljšem načinu, in ker so matematično natančno uravnotežene, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati. 51 25-16
Cene so nizke. Jamstvo 5 let. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Stajerska
KISLA VODA
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga
za Kranjsko:
Mihael Kastner
v Ljubljani. 295 52-12

Dobiva se povsod.

927 (36-19)

Kalodont.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Pozor, kolesarji!

Vsled bližajoče se spomladi

nabavl sem si velikansko zalogo **voznih koles** (bicikljev), kakih 400 komadov in sicer od najznamenitejših tvrdk, kakor:

Puch, Meteor, Peugeot, Monarch, Seidl-Naumann

ter kolesa raznovrstnih drugih sistemov od gl. 80.— naprej.

Peugeot-kolesa

po izvanredno nizkih cenah in sicer od gl. 140.— do 230.—.

A. Putrich,

Ljubljana, Dunajska cesta.

285 20-7

P. n. obiskovalcem svetovne razstave v Parizu,
kakor potovalcem v Rim priporoča 348 6-4

kreditna pisma
L. C. Luckmann v Ljubljani.

Le 1 krona za 3 žrebanja.

Zadnji mesec.

Glavni dobitki 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron.

45 (2-1)

V gotovini z 20% odbitka.

„Invalidendank“ srečke
po 1 krono

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900.
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.

113 8

Preselitev tesarskega obrta.

Zahvaljujoč se uljudno za doslej mi obilo izkazano naklonenost in zaupanje javljam uljudno, da bodem s 1. majem 1900 premestil svoj

tesarski obrt

na lastni navlašč za to prirejeni razsežni prostor

tik topničarske vojašnice na Dunajski cesti št. 54

kjer imam tudi svoje stanovanje. Prosim in se nadejam tudi v bodoče izdatnih naročil, katere bodem vselej vestno in najbolje izvršil. — V udobnost p. n. občinstva imel bodem telefon, kojega se blagovoli slavnisto pri naročilih posluževati.

Velespoštovanjem

Josip Lehner
mestni tesarski mojster.

383 3-3

X. zvezek.

Uredil in založil
Frančišek Kralj

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Cene: brošir 60 h, kart. 80 h, celoplat. 1 K 10 h, krasno vezani 1 K 80 h. — Dobivajo se: v semenišču, Katol. Bukvarni, pri Ničmanu, Giontinju, Schwentnerju in pri Krajcu v Novem mestu. — Dobivajo se še prejšnji letniki razen I. in II.

Z osmimi slikami.

V Ljubljani 1900.

Primerno darilo za Veliko noč!

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z omejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

172 6-6

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Vsa luksuz-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjericah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo** častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborna piva“. Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à ½ litra po konkurenčnih cenah.

Dalje

335 20-8

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

Vinko Majdiča v Kranju.

ANTON DITRICH v Ljubljani

Telefon št. 109.

Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109.

C. kr. priv.
zavarovalna družba
„AVSTRIJSKI PHÖNIX“
na Dunaju.

Uplačana glavnica
K 6,000.000.—
Premijska in od-
škodninska re-
serva . . K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij in vsako-
vrstnih premičnin proti požar-
nim škodam.

C. kr. priv.
zavarovalna družba za življenje
„AVSTRIJSKI PHÖNIX“
na Dunaju.

Uplačana glavnica . K 2,400.000.—
Premijska in odškod-
ninska rezerva . . K 25,940.000.—
Zavarovalno stanje . K 112,000.000.—
Premijski dohodki . K 4,700.000.—

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj
doživetja in smrti, otroških dot in
starostnih rent.

„PROVIDENTIA“
občna zavarovalna družba
na Dunaju.

Ustanovna glavnica
K 5,000.000.—
Uplačana glavnica
K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim ne-
zgodam za slučaj smrti, stalne
invaliditete in začasne poškodbe.
— Jamstveno zavarovanje za ko-
lesarje, posestnike kónj, tovarne in
industrijska podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje.

216 10-3

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg šte. 17
(novo uršulinsko poslopje) **JOSIP PROSENC.** (novo uršulinsko poslopje.)

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,
urar, 665 26-20
na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo
zalogo vseh vrst
žepnih ur
v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu,
ravno tako tudi
**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**
in le dobre do najfinejše kakovosti po naj-
nižjih cenah.
Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.
Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,
priporoča se prečistiti duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne
obleke,
posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise,
kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela
natančno po meri.
Prosim prečistito duhovščino, da me blagovoli počastiti s
cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da
zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.
Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico, v kateri izdelujem
obleke za gospode in dečke
po najnovejšem kroju, natančno po meri. 86 14
Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 56 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
na Dunaju, L. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.
Reservni zaklad nad 7,500.000 K.
Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 3. maja.

skupni državni dolg v notah	98-90
skupni državni dolg v srebru	98-40
Avstrijska zlata rent 4%	117-45
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	98-20
Ogerska zlata rent 4%	116-95
Ogerska krona rent 4%, 200	92-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1766-—
Kreditne delnice, 160 gld.	731-—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	242-82
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-35

20 mark	23-68
20 frankov (napoleonor)	19-27
Italijanski bankovci	91-—
C. kr. cekini	11-34

Dne 4. maja.

3-2% državne srečke l. 1864, 250 gld.	169-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158-75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	202-25
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-80
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138-50
Dunavske vravnave srečke 5%	256-—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	95-—
Prioritetne obveznice državne železnice	414-—
južne železnice 3%	326-50
južne železnice 5%	118-40
dolenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	400-—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335-—
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	42-—
Ogerskega	21-—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-—
Rudolfove srečke, 10 gld.	63-50

Salmove srečke, 40 gld.	175-25
St. Genois srečke, 40 gld.	183-—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178-—
Ljubljanske srečke	49-—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	290-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6215-—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	794-—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111-—
Splošna avstrijska stavbinska družba	186-—
Montanska družba avstr. pian.	537-—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	440-—
Papirnih rubljev 100	255-25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja na zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„**M E R C U R**“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.